

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRALY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsból, Kedden Aprilis 25-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

*Parlamentumbéli beszélgetések, Ap-
rilis' 4-dik napján:* — *Freemantel* azt
kérdezte a' Ministerektől, hogy volt-é az
Anglus tisztek' eleibe, 's ha volt mitsoda
parantsolat volt a' közép-tengeren adattat-
va, hogy Bonapartének Elba szigetéről
való elútozását megakadályoztassák, 's hogy
adattak-é ki ezeránt valamely irásban való
rendelések? — *Lord Castlereagh* azt
felelte: Hogy erre nézve különösen sem-
mi irásban való parantsolat nem volt ki-
adattatva, hanem átaljában tsak a' bizatott
a' tisztekre, hogy az Anglus tengeri erőt
oly módon osszák széllyel, hogy Bon-
parte Elba szigetére szorittatva légyen.
— Midőn *Tierney* tovább is sürgette vol-
na, hogy mondja-meg néki a' Minister,
hogy hát tsakugyan nem voltak-é semmi
különös előre való vigyázásbéli eszközök
arra fordittatva, hogy a' szigetet oda ne
hagyhassa? — ez úttal nem botsátkozott-
ki a' Minister bővebb magyarázatra, azt
mondván, hogy különben is fog erre nem
soká jobb alkalmatosság lenni. — Azután
azt jegyzette-meg *Wynne* nevű tag, hogy
a' Parlamentommal még eddig a' Bon-
parte' lemondásának semmi Aktája nem
közöltetett, melyre nézve ő azt kíváná
tudni, hogy ennek ezutánni közöltetését
fogják-é a' Ministerek ellenzeni — mely-

re azt felelvén a' Minister, hogy nem fog-
ják — tehát már most a' vala a' *Wyn-
ne*' kívánsága, hogy az 1814-ben April.
11-dikén *Fontainebleauban*, egy részről az
összszövetkezett Hatalmasságok más rész-
ről Napoleon között kötöttetett Alkú, 's az
Angliai országlószéknek ezen Alkura való
lépéséről szolló Akta, terjesztődjön a' Par-
lamentum eleibe. —

Aprilis' 5-dikén az Alsó-ház' tagjai is
a' Felső-háznak szálájába összehivattatván,
a' Régens Princztől ilyen követtség küldet-
tett hozzájuk: —

„A' Régens Princz, Király ó Felségé-
nek nevében és részéről, illendőnek talál-
ja tudósítani a' Parlamentomot a' felől,
hogy azok a' történetek, a' mellyek az
összszövetkezett Hatalmasságoknak tavaly
Aprilisben Párisban tett magok' elkötelese-
ikkel egészszen ellenkezőleg fordultak elő
Frantzia országban, és a' mellyek Európá-
nak tsendességére és függetlenségére néz-
ve felettébb veszedelmes következéseket
vonhatnának magok után, olyan parantso-
latoknak kiadására szolgáltattak alkalma-
tosságot ó Királyi Hertzegségének, hogy
a' Britanniai erő, tengeren vizen nagyob-
bittassék. —

„Azt is szükségesnek lenni esmérte ó
Királyi Hertzegsége, hogy egy szempillan-
tatnyi idővesztés nélkül értekezésbe botsát-
kozzék az ó Felsége Szövetségeseivel az

eránt, hogy az az égyetértés kieszközölőd-
jék, a' melly Európának közönséges és
tartós tsendességére nézve leghathatósabb
segítségül szolgálhat. —

„Ő Királyi Hertzegsége telyes bátorko-
dással a' Parlamentum' készségére bizza
magát az eránt, hogy ez mind azoknak az
efzközöknek elősegíttetésekben munkás le-
szen, a' mellyek által egy ily fontos czélt
el lehet érni. —“

Az Alsó Ház' tagjai ezen követségnek
meghallása után a' magok szálájokba visz-
sza menvén, meghatározták, hogy azt a'
következendő napi ülésben fontolás alá
vegyék. Elő is vették April. 7-dikén.
Whitbread így beszélt: —“

„Ha ő akkor, mikor ezt a' jelentést a'
Régens Printz a' Parlamentomba küldötte,
ott lett volna, ő abban meg nem egygye-
zett volna, hogy ez ily hamar elővételtes-
sék a' megfontoltatásra. Egy ilyen fontos
tárgyra nézve több időt kellene az ő vé-
lekedése szerént engedni a' Parlamentom-
nak, hogy egy olyan Jelentést érdeme sze-
rént megfontólhasson, melynek foglalata
nem elég tiszta, avvagy ha elég tiszta vol-
na is, legalább olyan kétfelé magyarázhat-
ható és meghatározatlan kifejezések fordul-
nak beüne elő, hogy nehezen lehessen ál-
tal látni, hova czélozzanak azzal azok, a'
kik azt projektálták. Minthogy ennekfe-
lette az e' felett való tanátskozás gyanitha-
tóképpen tartós leszen, mivelhogy előre va-
ló megvizsgáltatást kíván, tehát jó lenne
ezt a' tárgyat továbbra halasztani, a' mely-
ről ő holnap meg fogná mondani a' véle-
kedését. Azonközben ő addig is szükse-
gesnek tartja előre a' Nemes Lord (Castle-
reagh) eleibe a' következő kérdéseket ter-
jeszteni: *Először*, hogy van-e annak fun-
damentuma, mint meghatározva erőssítte-
tett, hogy alattomban való égygyetértés lett
volna, avvagy hogy azon Hatalmasságok kö-
zött, a' kik Parisban a' békességes kötést
aláírták, valamely titkos tikkely erőssít-
tetett volna meg, a' melly által ők arra kö-

telezték volna magokat, hogy a' Bour-
boni Házat a' Frantzia Országi thronuson
meg fógják tartani? *Másodszor*, hogy va-
lyon megengednék-e azt a' Nemes Lordnak
kötelességei, hogy a' *Chatillonban* projek-
táltatott Alkut, a' melly szerént az össze-
szövetkezett Hatalmasságok Frantzia or-
szággal megbékelleni készek lettek volna,
a' Parlamentummal közölje? minthogy ez
az Alkú igen szükséges volna a' Régens
Princztől küldetett Jelentésnek megvisgá-
lására nézve. —

Lord Castlereagh úgy felelt,
hogy az öszszeszetkezett Hatalmasságok
között soha semmi a' féle titkos tikkely
vagy ígértvállalás nem volt, a' milyenről
Whitbread úr beszélt. — A' mi a' má-
sodik kérdést illeti, ezeránt úgy vélekedett
Lord Castlereagh, hogy nem gondolja,
hogy ezen Ház azt kívánhassa, hogy a' Ré-
gens Princztől küldetett Jelentésnek meg-
fontoltatását el kellene mostanról egész
addig halasztani, míg a' Chatilloni Alkut
illető minden irások a' Parlamentom' elei-
be tétettethetnének 's Whitbread ur azo-
kat megolvashatná, melyre nézve ő (Cast-
lereagh) úgy itél, hogy a' Parlamentom-
nak semmi oka nintsen arra, hogy tett ha-
tározását vissza vévén, a' Princz Jelentését
most mindjárt fontolás alá ne vegye. —

Whitbread kinyilatkoztatta, hogy
megelégedett legyen a' minisiternek erőssi-
tésével azeránt, hogy semmi e' féle titkos
tikkelyek nem volnának: de a' mi a' Cha-
tilloni Alkut illeti, erre nézve úgy itél,
hogy a' Parlamentomnak nemminémü meg-
világosíttatásra legyen szüksége előbb,
hogy sem a' Régens Princz Jelentésének
megfontolásához foghasson. Ő nem kíván-
nya, hogy a' Chatilloni alkudozásokot ille-
tő minden irások elő adatrassanak; elégsé-
gesek lesznek azoknak tsak a' summázatja-
ik is, 's több e' félek. — Lord Castlere-
agh, úgy felelt, hogy mihelyest ezen Ház
a' Régens Princz Jelentésének megfontolá-
sához hozzá kezd, ő minden ezen tekin-

tetben szükségesnek tartatandó magyarázatoknak tételekre kész leszen. —

Az után *Ponsonby* beszéllett: — Ebben a' Jelentésben, úgy mond, két igen nyilvánlagosan kifejeztetett pontok találhatók. *Először* arról teszen a' Princz nyilatkoztatást, hogy ő a' Frantzia országban előfordúlt utébbi történetekre nézve a' tengeri és szárazon való erőt nevelni akarja; *másodszor* azt jelenti ő Királyi Hertzegsége, hogy ezen tekintetben egygyetértésre akar lépni a' Szövetségesekkel. Ő (*Ponsonby*) úgy itél, hogy e' képpen ő K. Hertzegsége igen böltsen 's a' czéllal megégygyezőleg tselekszik; mert okos dolog az országot minden előfordúlható történethez hozzá készíteni, és a' Szövetségesekkel legjobban egygyetértve munkálkodni. A' mi azt illeti, hogy mitsoda haszouura akarja ő K. Hertzegsége a' kiállittandó erőt fordítani: ezt ugyan még megvizsgálni szükséges leszen; de egyéb eránt ő (*Ponsonby*), akár miképpen itéljenek mások, úgy itél, hogy a' Princz böltsen tselekedett. — Mind ezek után azt javallotta ugyan ő, hogy egy derék megköszönő irást kell készíteni a' Princzhez, de olyant, hogy abban valami eleibe ne irattasfék az eránt, hogy jövendőben miképpen viselje magát. Végezetre ohajtással jelentette, hogy vajha Európának bátorságával fénnállhatna az, hogy a' békesség meg tartathassék 's a' hadakozás' inségei kevesebbithessenek! —

(Ugyan ez nap' a' Felső Házban is ezen tárgyról beszélgettek a' Lordok. Ügyesen adták elő *Liverpool*'s mások a' magok vélekedéseket a' Napoleon Elba szigetéről való eljövetele eránt; de ezen beszédek most nem tértek ide).

Frantzia Ország.

A' Párisi Monitor így írt April 9-dik napján: —

A' Császár ma misehalgatás után lóra ülven, 20 Regementekkel tartatott mustrát, a' mellyek *Orleansból*, 's a' *Ligeris'* bal partjairól jöttek. Minekutánna a' seregek

nek minden sorait bėjárta ő Felsége, a' tisztek és katonák karikába állottak körüllette. A' Császár ilyenformálag beszéllett hozzájuk: — „Éppen most vevém a' tudósítást, hogy Toulouse és Montpellier városaikban 's az egész Delen mindenütt kifüggesztettek a' három színű zászlók. A' *Perpignani* és *Bayonnei* Komenzánsok egyenesen kinyilatkoztatták, hogy ők az Angouleme Hertzeg' parantfolatjának, hogy tudni illik ezen várakat Spanyol seregeknek adják által, engedelmeskedni nem fognak: de ennekfelette azolta magok ezen Spanyolok is kinyilatkoztatták, hogy magokat a' mi dolgainkba avatni nem akarják. A' fejer zázzló még tfak az egy Marsilia városában lobog: de ennek a' hétnek végéig ezen nagy város is, a' Király pártosai által elnyomattatván, minden jusait vissza fogja kapni. Ily nagy és hirtelen való szerentséinket annak a' hazaszeretnek, melytől az egész nemzet lelkesittetik, 's azon megemlékezésnek, mellyet ti erántam fenntartottatok, köszönhetjük. Ha a' szerentsétlen környülállások a' három színű bokkrétának letételére kényszerítettek bennünket, tsakugyan szüntelenül megmaradott ez a' mi sziveinkben (a' katonák, mint a' Monitor irta vala, a' tarisznyájokból vették azt elő). Ez ismét a' mi öszszegyülekezésünknek jeladó czimarévé leszen, 's ezt mi tsak életünkkel egygyütt fogjuk letenni.“ Ezen szókra ilyen kiáltozás által szakasztatott félbe a' Császár beszédje: Mi esküszünk, hogy tsak életünkkel egygyütt fogjuk azt letenni!) — Az után e' képpen folytatta szavait a' Császár: —

„Katonák! mi nem akarjuk magunkat a' más nemzetek' dolgába avatni: de jaj azoknak, a' kik a' mieinkbe avatkoznak, véllünk is, mint Genuával és Genévával ügybánni, 's nekünk mástörvényeket adni, 's nem azokat meghagyni akarnák, mellyeket a' nép kíván magának. Ezen esetben a' Marengoi, Austerlitz, és Jénai

vitőzerekre foguának találni hársz-leinkon; egész népünket ott foguák találni: 's ha nekik 600.000 katonájok leszen, mi ezeknek két milliót fogunk ellenekbe helyheztetni (Ezen szókra ismét nagy kiáltás támadott) —

„Én jónak lenni találom azt (igy folytatta szavait a' Császár) a' mit tselekedtetek, azért hogy a' három színű zászló körül öszszegyülekeztek. De tsakugyan nem most, hanem majd a' Májusi mezőn, a' népnek jelenléteben adom én nektek vissza azokat a' Sasokat, mellyek a' ti vitőzségték által oly gyakorta ditsősségessékké tétettek, 's Frantzia országnak ellenségeit futni szemlélték. Katonák! a' Frantzia nép és én bennetek helyheztetjük bizodalunkat: bizzatok ti is a' néphez és én hozzám!“ — Ezt a' beszédet legnagyobb elragattatás követte, 's ezzel a' mustra elvégződött.

Egy rut árulás, melly a' Királyi armádának éppen a' fő hadi szállásán Toulouse városában, a' maga Stábjánál ott fekvő Generál Lajtnánt Laborde nek szövevényes mesterkedése által kiütötte magát, egy tsapás által semmivé tévé Angouleme Hertzegnek minden eddig tett iparkodásait Déli Frantzia Országban. Ő maga leírja a' Hadi Ministerhez az Eekmühli April. 4-dikén irt leveleiben, mind azokat a' szövevényes álnokságokat, mellyek által oda vitte a' dolgot, hogy végezetre Damas és Vitrolles urakat is, az Angouleme leg megbízottabb Segédjeit, elfogatta. A' levél hosszú, tehát tsak summázva tesszük ide: —“

„Uram! Gen. Chartran Apr. 1-ső napján érkezett-meg hozzám a' Császár és az Ur' parantsolataival. Én a' történetek felől tudósittatván, nem is várokoztam volna ezekre a' parantsolatokra: de kevés meghitt tisztek és katonák voltak körülöttem. Én itt 50,000 emberekből álló városban voltam, a' hol K. Biztos Bátor

Vitrolles jelenléte a' Jakosok' számos részének jó indólatját halgatásban tartotta. Nekém kevés embereim lévén, minthogy a' 69 dik Linea 3-dik ágyúzó, és 15-dik Vadasz-Regementeket is eltették vala vezérlésem alól, Vitrolles az alatt szüntelen szaporította a' maga seregeit. Így állottak a' dolgok, midőn Gróf Damas-Cruix ide Toulousébe megérkezett, kinek Marschal Perignon is nem soká nyomába érkezett, a' kit Angouleme Hertzeg ezen 10-dik katonakerületnek vezérévé rendelt vala. Én haladék nélkül elmentem ezen Marschalhoz, kinyilatkoztattam neki a' dolgot; mint Marschalnak jó szívvel neki engedtem volna, az ezen napi ditsősségben való elsőséget; de ő lágymelegséget mutatott; vonogatta magát. Én láttam, hogy már most időt nem lehet vesztetni. Négy ágyúzó Kompaniák, mellyeket a' Királyi Biztosok magoknak megnyerni elműlattel vala, éppen ekkor Toulousébe érkeztek, de a' kiknek Perignon azonnal megparantsolta, hogy mennyenek el innét Narbonnébe: én pedig meghitt tiszteket küldöttem-el, hogy az útban ezekkel beszédbe eredvén, mondják-meg neki, hogy az én feleletemre tüstént térjenek vissza Toulousébe. Megtévé e' képpen készületeimet, ma (Apr. 4-dikén) napfeljőtekor Bátor Vitrollest fogságra tétettem; most éppen az irásait vizsgálatom. Így tselekedtem Damással is. Reggel öt órakor már minden tornyokon és egyéb közönséges épületeken a' három színű zászlók lobogtak, 's ugyan azon szempillantásban az egész őrző sereg felfurta a' három színű bokkrétát. —

„Damas, és Vitrolles urak nagyon kéretek engem', hogy engedsem-meg, hogy útozhassanak-el innét. Az elsőnek, minthogy ennek talentomai nem veszedelmesekek, 's a' Császár Dekretoma az Emigránsoknak az országból való eltávozást külföldben is megengedte, szabadságot adtam, hogy útját Spanyol országba vehesse.

Hanem *Vitrolles* urat itt kimútatott tulajdonságaira 's rossz magaviseletire nézve, jónak találtam tovább is fogva tartani, 's eránta a' Császár' parantsolatját elvárni. Ezennel küldöm Excellentiádnak az itt kijövő *Monitör* (ezt a' Párisi *Monitör*, minthogy B. *Vitrolles* adatta-ki, *Vitrolles-Monitörnek* nevezi) néhány darabjait is, azonak megmútatására, hogy miképpen tsabitották ezen deli tartományokat. *Marschal Perignon* azt adta tudtomra, hogy ő elmegy falura a' jószágába. —“

„*Laborde*, *Generál Lajtnánt*.

(A' *Generál-Lajtnánt* nevezet a' *Napoleon* visszajövele után is megtartatott az *Ofztályos Generális* nevezet helyett)

Szerentsétlen valának *Angouleme* Hertzegnek azon iparkodásai is, mellyeket a' *Rodanus* felé tett. Itt már annyira vitte vala a' dolgot, hogy *Valencét* elfoglalván, már azon a' ponton állott, hogy *Lyonba* is tsaknem bément vala. Hanem, néhány verekedések után, mellyek az *Ise-re* mellett történtek, Apr. 6-dikán estveli 10 órakor, *Valencét* ismét oda hagyni, az után pedig, mint az April. 11-diken költ *Monitör* írja, előlről *Gen. Grouchy*, *Pont-de-St. Esprit* felől *Gen. Gilli*, harmadik felől pedig a' *Dauphinei* nemzeti testörzők által, egyszersmind nyomtattatván, 's minden *Linea-seregek* től elhagyattatván, kapitulált, a' melly szerént neki a' *Langvedotziai* parton levő *Cettei* kikötőhelyben hajóra ülni, 's *Frantzia* országból elevezni kellett volna. —

Azonközben (ezt már 12-dikén írja a' *Monitör* Párisban), a' *Dauphine* beli testörző seregeknek néhány tsapatjaik, mellyek az *Angouleme*' Hertzeg kevés seregét hátulról megtámadták vala, a' *Capitulatziót* nem akarták megismereni, minthogy azt *Gen. Grouchy* még nem hagyta vala helybe. Ők tehát *Angouleme* Hertzeget letartóztattak, a' melly történet felől *Gen. Grouchy* a' Császárt a' telegrafus által tudósította, 's to-

vábbi parantsolatot kért magának, hogy mi tevő legyen. A' Császár e' képpen válaszolt neki: —“

„*Grof Grouchy* Ur! A' Királynak Mártz. 6-dikán költ Rendelése 's az ő *Ministereitől* Bétsben Mártz. 13-dikán aláíratott Nyilatkoztatás, just adbatnának nekünk arra, hogy *Angouleme* Hertzeggel úgy bánnyunk, mint ez a' *Rendelés* 's ez a' Nyilatkoztatás kívánnyák, hogy vélem és az én familiámmal mások bánnyanak. Hanem mi, azon gondolkodás mellett, melly minket arra indított vala, hogy azt rendeljük, hogy a' *Bourbon* familiának tagjai *Frantzia* országot szabadon ide hagyassák, hűségesek maradván, a' mi akarunk ez, hogy az Ur tegyen *Rendelést*, hogy *Angouleme* Hertzeget vigyék *Cettebe*, ott őtet ültessék hajóra, az úrnak pedig az ő bátorságára legyen gondja, 's őtet minden bántódás ellen oltalmazza-meg. Tsak azt vigye véghez az Ur, hogy a' *Státus'* *kassáiból* elvétetett pénzek vétetessenek vissza, és hogy ő kötelezze-le magát az eránt, hogy a' *Korona'* gyémántjai vissza adattatnak, mint-hogy ezek a' nemzet tulajdonai. Egyszersmind adja tudtára neki az Ur, hogy a' *Nemzeti Gyűlésnek* törvényei, mellyek a' *Bourbon* familiának azon tagjait illetik, kik a' *Frantzia* földön megtaláltatnak, meg-njittattak legyen. Köszönnyem az Ur nevenben a' nemzeti testörzőknek azt a' hazafiuságot, a' mellyet megbizonyítottak, 's azt a' hajlandóságot, mellyet erántam ilyen fontos környülállások között kimútatnak. Költ a' *Thulleria* palotában Apr. 11-dik napján, 1815 ben. —“

„*Napoleon*.

April. 10-dikén írta vala a' Párisi *Monitör*, hogy már tsak *Marsilia* és *Antibes* lévén hátra, a' honnét tudósítás nem érkezett a' felől, hogy a' három szélű zászlók már ott is lobognának: de azon napra már lobogni kellett azoknak ott is; 's

mihelyest az e' felől való tudósítás ezen városokból is megérkezik, azonnal valamint Párisban úgy minden más erősségekben és tengerpartokon, száz ágyuknak durrogása fogja jelenteni azt, hogy a' polgárok között való egyenetlenség elvégződött. (Leg alább April 12-dikén még nem durrogtak volt Párisban ezen 100 ágyuk. Ha nem sok Királyi Generálisoknak elfogott leveleikről írja a' 12-dikben indúlt Monitör, hogy ezek mind azt írják, hogy mindenütt a' Linea-seregeknek elpártolása okozta a' Király' részén lévők között a' nagy zürzavart.)

Egy Cs. Dekretom mind azoknak, a' kik a' nemzeti testörzök laistromába béirattatva vannak, szabadságot engedett arra, hogy puskát tarthassanak magoknak. Ezen nemzeti testörzök, a' Monitörben kijött laistrom szerént, 3130 Batalionokból állanak, a' mellyek mind egygyüt 2,255,040 embert foglalnak magokban. Továbbá a' mondatik, hogy ezeknek felfegyverkezésekre 350 ezer új és 150 ezer ó puskák vannak készen. Tegyük-fel, hogy ez az erőssítés valóság legyen, ennyi puskával mindazonáltal a' testörzök massájának csak egy ötöd részét lehet felfegyverkeztetni. — Minden Frantzia, ki a' fegyverhordozásra alkalmas, 's a' 20 esztendőt elérte és a' hatvant még el nem haladta, nemzeti testörzö. —

A' *Napoleon'* két testvérei *Jósef* és *Lucian*, kik közzül az utolsó 11-dikben érkezett meg Párisba, a' *Morfontaini* kastélyban laknak egygyütt. — *Napoleon* Aprilis' 12-dikén *Hortense*ánál a' maga mostoha leányánál a' *Hollandiai* volt Királynénál fölöstökömözött, kinek most *St. Leu* Hertzegné a' neve. —

A' *Májusi* mezőn, vagy *Márs*, vagy is *Mártzius* mezején, már hozzá fogtak annak a' véghetetlen nagyságú szalának építéséhez, melybe a' Frantzia nemzeti *Választóknak* özsze kell gyűlni. — *Marschal Ney*, ki most a' Frantzia váraknak és szemmeltartó seregeknek megvizsgálásokban foglatoskodik, April. 11-dikén *Landaub*a érkezett vala *Lilléből*. *Onnét Weisenburg* felé vette útját.

Belgiumi Királyság.

Hertzeg *Wellington* Apr. 8-dikán *Gent* városába érkezvén, az itt lévő Frantzia hadi Ministerrel a' *Feltrei* Hertzeggel hosszas beszédet tartott, azután 18-dik *Lajos Királynál* ebédelt, a' hol a' *Király* és *Gróf Artois* között ülni volt szerentséje. — *Brüsszelből* írják, hogy az *Anglus*, *Hannoveránus*, és *Belga* seregeknek főbb vezérjeik 11-dikben ott egygyütt voltak, hogy az ő Generalissimusokkal Hertzeg *Wellingtonnal* a' hadi munkáranézve egygyetértsenek. A' 18-ik *Lajos'* leghűségesebbeknek tartatott udvarnokjai között is találtak árulokra, de megesmértetvén, *Gentből* politziai vigyázók által kísértettek túl a' határon.

Török Birodalom.

A' Császár, a' *Muftit*, mi okranézve, bizonyosan nem tudják, véletlenül letette, és más *Muftit* tett helyébe.

Spanyol Ország.

Ferdinandus Király a' maga hadi ministerét *Don Egüj*át letévén, azt a' *Ballastérost* nevezte helyébe, kit a' *Kortések*, azért, hogy Hertzeg *Wellingtonnak* nem engedelmeskedett, *Afrika*ba *Ceuta* várába szakkivetésbe küldöttek volt.

Aprilis 22-ik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 395 5/8 forintot Váltószédulában. Egy Császár aranyért 18 forintot 24 krt.

Honnyi Levelek , Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 27.

A' Magyar Kurir 33-ik darabjához

Tábori Tudósítás.

Az Olasz országi Cs. Kir. ármáda' fő vezére ezeket jelenti Aprilis 18-dikán: — Az ellenség mindenünnét vissza vonta vala magát B o l o g n a felé, 's a' maga állásait a' P a n a r o megett bésántzolni kezdte vala, melyre nézve reménlettek a' miéink, hogy az ütközetet B o l o g n a mellett el fogja fogadni, melyhez a' mi vezérünk már minden készüléteket meg is tétett vala. De az ellenség, mihelyest eszébe vette, hogy a' miéink a' Panarón való által menetelre 14-dikben első próbát tettek, ó 15-dikre viradó éjjel ennek partjait, 's 16-dikban B o l o g n a t is odahagyta, a' melly alkalmatosságokkal néhány versbéli apró összetsapások történtek, 's az ellenséges csoportokból az ó sebességgel való hátrálások miatt sokan fogságra estek. Midőn az ellenség' hatúlsó tsapatja 16-dikban Imola felé hátrált, Oberster G a v e n d a őtet a' mi lovasainkal megtámadta, a' midőn ismét sokak elfogattak, elestek, vagy megsebesedtek az ellenség' részéről. A' Generális *Nugent* ellen dolgozó ellenséges sereg is hasonló sebességgel vissza vonta magát, mely után a' mi vezérünk Florentziába a' népnek örvendező kiáltásai között, vissza ment.

Legújabb Ujságok.

A' legújabb Monitörben, a' melly 13-dikben indúlt Párisból, iratik, hogy ugyan azon nap' tette *Lyonból* Marschal *Suchet* ezt a' telegrafusi tudósítást, hogy 10-dikben *Avignon* es *Toulon* is kifüggesztvén a' három színű zászlót, a' Marschal *Massena* parantsolatjára *Toulonban* 100 ágyú lövések tétettek, 's ugyantsak *Massena*

egy (a' Napoleon pártosaira nézve) buzgó hazafiusággal készült Proklamációt is tétett közönségessé.

~~~~~

A' következő, *Straszburchban* 5 dikben iratott tzikely a' Monitörben (e' képpen szoll a' Bétsi Beobachter) előttünk a' legszemtelenebb hazugságnak, 's a' Frantzia tudósításoknak érdemek szerént való megítélésekre igen jónak, és hogy szórol szóra kinyomtattassuk, méltónak lenni látszik: — „Leg különösebb (úgy mond) az, hogy túl a' Rénuson éppen oly szívesen kiáltlák: *Vive l' Empereur!*, mint Frantzia országban. Én tegnap a' Kébli hidon állván, ott hallottam, hogy azt a' Bavarusok tele torokkal kiáltották. A' Prussusok' járma Déli Német országon elszenvedhetetlen, 's ez az ország nagy revoluzióhoz közelit!!!“

~~~~~

Károly ó Cs. Fő Hertzegsége Apr. 17-dikén megérkezett a' Ménusi Frankofurtumba, a' hol rangjához illő tisztelettel 's nagy örrendezések között fogadtatott. Estve theatrombament, 's más nap tovább indúlt *Moguntzia* felé. —

Feldmarschal Hertzeg *Blücher* a' Prussus seregek' fő vezére, Apr. 14-dikén *Marburgon* útozott által *Coblentz* felé. —

Manheim bol így irtak 14-dikben. — „Az itt lévő Nagy Hertzegi Kormányshéknél olyan jelentés tetetődött tegnap, hogy kevés napok alatt 40,000 emberből álló Bavarus sereg fog ide es a' környékre megérkezni, 's itt fog lenni addig, míg 60,000 Austriai katonák ide érkezven, ekkor mind ezek egygyütt a' Rénus' tulsó részére által mennek. Most előre tsak egy

Bavarus osztály fog a' Rénus bal partjára kiszállani az ott lévőeknek megerősítettésekre. A' Hertzeg Wrede fő hadi szállása itt Manheimban leszen.

Olyan híreket terjesztvén-el némely közönséges levelek, hogy Svétziában nagy hadi készülétek tétetnének, 's hogy az a' lapos hajokból álló hajós sereg is, melynek a' Svétzia és Orosz partok között lévő kősziklás tengeren szokták hasznát venni, készüléskor foglalatokodna, azt jegyzi-meg a' Hámburgi újságban egy Seelandi tudósítás, hogy ezen híreknek nintsen fundamentumjok.

Tudósítás a' Balfi Feredő eránt.

Soprony' szabad Királyi Városátul egy órányira nap kelet felé, Balf nevű faluban; a' közellévő Szőlő hegyből egy érczes forrás ered, melly egy viz rekeszben összegyűjtetvén hasznos feredőül szolgál.

Itt a' feljebb megnevezett szabad Királyi Város' Nemes Magistratusa által a' Feredő-ház, mellyben a' Vendégek számára tizenegy felkészített lak helyek, és külön szobácskákban 36 feredő-kádok vannak, 's azon kívül egy tágos Vendégfogadó is mindég jó állapotban tartatnak.

A' Feredő-házhoz és Vendégfogadóhoz közel lévő kert, a' sétálásra alkalmas gyönyörű tájék, a' Feredő-házhoz minden oldalról szépen elkészített utak könnyűvé teszik a' Feredőbe jövést, 's a' Vendégek lakását kellemetessé.

Az érczes viz nagy vasfazékokban megforraltatván tsók által vezetetik minden kádba, úgy hogy abba egy tsapról eresztethetik belé, 's minthogy egy más tsó által a' hideg viz épen illy módon jut minden kádhoz, tetszéseken áll mindeneknek, a' kik ferednek, a' feredő vizet melegebbé vagy hidegebbé tenni. A' már használt feredő-viz minden vele-élés után a' kádból egészen kieresztetik, 's jó állapotban tartatott Canálisok által a' föld alatt elfoly.

Ezen érczes viz tiszta, a' felforralás

által valamennyire téjziniű lesz, 's a' magában foglalt kénköszeszt észrevehetőkép kimutatja.

Egy nem régen tétetett chemiai megvizsgálás szerint ezek ezen érczes viznek állandó részei; nagyobbbrészent sósavanyuságú keserűföld, agyagföld és gipsz: valamivel kevesebb mértékben szénsavanyúságú, és kénköszavanyuságú keserűföld, és sósavanyuságú meszesföld; végre egy kevés kővécsföld, kénkő, és gyántás materia.

Ebből kitetszik, hogy ezen viz az emberi test' organismusára nézve lágyító, oszlató, szélesztő, és gyengén ingerlő erővel bír, 's ugyan azért a' szorulásokat, az arany-ért, a' méhgörtsöket, a' rendetlen hónapi tisztulásokat, és a' fejfér-folyást, a' vizbó-jag' betegségeit, és folyónáthakat, a' köszvényt, a' Contractiókat, a' tagok benaságát; a' Scrofulusokat 's a' bőrnek tsak nem minden nyavalyáit hathatósan segíti orvosolni.

Minthogy pedig ezen érczes vízzel vas-részetskéek is jó móddal összekapcsolhatatnak, hogy erősítés kedvéért is lehessen véle élni, ezután a' Feredőnek kívánatja szerint ezen kénköves viz vagy maga, vagy aczéllal meg edzve fog készítettetni 's azért ezt minden Feredő Orvosának hagyása szerint, vagy magát, vagy vassal keverve, használhatja.

A' mi a' feredésben való rendet, a' tisztaságot, és a' Vendégek körül való szolgálatot illeti, mind ezekre a' leg nagyobb gond, és fáradság fog fordítatni, hogy minden Feredőnek a' mennyire lehet elégtétessék, 's az által számos látogatásra, és ezen annyira híres, és hasznos Feredőnek gyakor használására a' legtávolabb tartományokból is annál bizonyossabban számot lehessen tartani. Sopronyban Aprilis 20.dikán 1815.

S z i e s z F e r e n t z,

Tek. Soprony Vármegyének kerületbéli Seborvosa 's a' Balfi érczes Feredőnek mostani Arenátora.